

דו"ח השתתפות בכנס מדעי בין לאומי, בווינה - אוסטריה

מאת דרור סגל

בתאריך 19.9.22 עד 24.9.22, התקיים בווינה כנס בין לאומי, תלת שנתי של ארגון (ASMOSIA) אסמוסיה .

הכנס התקיים במוזיאון המרשים להיסטוריה של האומנות, הממוקם בארמון מפואר שבנה הקיסר פרנץ יוזף, אחד מני רבים בבירה האוסטרו הונגרית. בכנס לוקחים חלק מדענים ממגוון תחומים ומשלל מדינות ברחבי העולם. בין השאר ארכיאולוגים, אנשי מוזיאונים ומשמרים, גיאו כימאים, פיזיקאים, אדריכלים ועוד. כולם עוסקים בשלל נושאים הקשורים בשיש ואבנים אחרות, בניה ומסחר באבן, פיסול, בדיקות מדעיות לזיהוי מקור האבן, שיש במוזיאונים, מחצבות עתיקות ושלל נושאים נוספים. לצערנו נפרדנו השנה מפרופ' משה פישר ז"ל, כך שנותרנו בפועל, שני נציגים מישראל, בארגון ובכנס.

התכבדתי להרצות כבר במושב הפתיחה של הכנס. דיברתי תחילה מעט על פרופ' פישר ופועלו בארגון ובמחקר בכלל. לאחר מכן הצגתי בקיצור את פריטי השיש במוזיאון לארכיאולוגיה בגן השלושה.

נושא ההרצאה המרכזי, היה השיש שנחשף בחפירות בית המרחץ הרומי המפואר, בשטח הגן הלאומי בחמת גדר. בעיקר מזרקות השיש שנחשפו בבית המרחץ, שחקירתן בשיטות מדעיות גיאו כימיות, העלתה שאלות מחקר מרתקות, על מקור האבן המיובאת ממחצבות השיש ושלבי הבניה. עלו גם נושאים של מסחר והובלת אבן מהמחצבות מעבר לים ועד לאתרים הפנימיים, דוגמת חמת גדר, סוסיתא, בית שאן ועוד.

בכנס נערכו עשרות פגישות אישיות וקבוצתיות, בהן דנו גם בשיתופי פעולה מדעיים ומוזיאליים. במסגרת הכנס, הוזמנו פעמים למפגשים מרשימים וקבלות פנים, אצל ראש עיריית וינה ובאקדמיה למדעים האוסטרית. כמו כן השתתפתי בסיור של וינה הרומית, וביקרנו גם במוזיאון שמוקדש לתרבות ולהתיישבות הרומאית העתיקה בשטח ווינה המודרנית.

בסיום הכנס נערך סיכום ואספה תלת שנתית של הארגון. בין שאר הנושאים, נידונו האפשרויות לקיום כנס אסמוסיה בין לאומי במדינת ישראל. טרם הוחלט היכן יתקיים הכנס הבא, מספר מדינות מעוניינות לארח, כך שאם לא יסתייע לנו לארח בעוד שלוש שנים, אולי לאחר מכן. הנהלת הארגון תשמח מאוד לקבלת חברים חדשים, והרחבת תחומי הידע והמחקר. בין השאר ניסינו ליצור בכנס שיתופי פעולה בין לאומיים בנושא מחקר שדה של מחצבות, בדיקות שיש ונושאים מוזיאליים.

לפני הכנס, הספקתי לבקר במספר מוזיאונים בווינה, חלקם זכורים לי גם מביקורים וכנסים קודמים. בין השאר ביקרתי באתר החדש, ליד האוניברסיטה, שם נבנתה אנדרטה גדולה ומרשימה לזכר עשרות אלפי היהודים מהקהילה בווינה, שנרצחו בשואה. ביניהם כארבע משפחות שונות של דודים והורי הסבים במשפחתי.

הכנס תרם לי רבות, להבנת נושאי מחקר ודילמות מוזיאליות רבות, ליצירת קשרים חדשים, חיזוק והידוק קשרים קודמים והעשרה של כל תהליכי העבודה של אוצרות וניהול מוזיאון. בין השאר שוחחתי רבות עם דר' פלטנר, האוצר הארכיאולוגי של המוזיאון המרשים לאומנות עתיקה בווינה. אנחנו מכירים גם מכנסים קודמים.

אני מודה להנהלת איקו"ם ישראל ולוועדת המלגות, שאפשרה לי סיוע במימון ההוצאות הרבות הכרוכות בהשתתפות בכנס מדעי בין לאומי מעבר לים.

אשמח להרצות ולהעביר כל מידע אחר הקשור בכנס, בארגון ובמחקרים בהם אני עוסק ומעורב